

Čís. 2304.

Tím, že kupitel nemovitosti nedocílil soudního svolení ku výpovědi pachtýře radikované živnosti, vznikl mezi ním a pachtěrem poměr nájemní, zavazující kupitele k opovědi dle §u 55 odstavec druhý živn. řádu.

(Rozh. ze dne 20. února 1923, Rv I 219/23.)

Žalobce v roku 1918 najal (pachtoval) od Josefa B-a dům č. p. 79 v P. s radikovanou živností hotelierskou, již dosud provozuje. Smlouva nájemní nebyla zapsána do pozemkové knihy a žalobce nebyl majitelem domu ohlášen jako pachtýř živnosti politickému úřadu. Trhovou smlouvou ze dne 8. října 1921 koupila žalovaná strana od Josefa B-a dům č. p. 79 a domáhala se výpovědi žalobce. Soudní svolení k výpovědi bylo jí však odepřeno. Okresní politická správa dovědčvši se, že žalobce jako pachtýř hotelierské živnosti není ohlášen úřadu živnostenskému, nařídila výměrem ze dne 12. srpna 1922 žalobci, aby věc do tří měsíců přivedl do zákonného stavu, neb aby provozování živnosti zastavil. Žalovaní odepřeli žalobci učiniti předepsané ohlášení jeho, jako pachtýře, u politické správy. Žalobě, již se domáhal žalobce odsouzení žalovaných k splnění této povinnosti, o b a n i ž š í s o u d y vyhověly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Ačkoliv původní pachtovní smlouva byla uzavřena mezi žalobcem a dřívějším vlastníkem domu, trvá tento pachtovní poměr dle §u 7 zákona ze dne 27. dubna 1923, čís. 130 sb. z. a n. nuceně dále i mezi žalobcem a žalovanými jakožto nynějšími vlastníky domu s plnými účinky §u 1096 obč. zák., takže žalovaní jsou povinni vzíti jeho důsledky na sebe a učiniti vše, čeho je zapotřebí, by mohl žalobce veškerá oprávnění z pachtovní smlouvy pro sebe vykonávati. Není proto správné tvrzení odvolání, že žalobce není k této žalobě proti žalovaným oprávněn, a zejména že by k tomu bylo zapotřebí nové smlouvy mezi žalobcem a žalovaným. Důsledek tohoto nuceného pachtovního poměru mezi stranami je, že jsou žalovaní jakožto majitelé domu s radikovanou živností hostinskou povinni, učiniti u příslušné politické správy oznámení o tom, že žalobce tuto živnost jakožto pachtýř provozuje, a zažádati o jeho schválení. Toto zakročení nemůže nyní s účinkem provéstí původní propachtovatel, poněvadž už není vlastníkem reality, o niž jde, a nemůže toto zakročení býti nahrazeno žádostí žalobce o jeho schválení, poněvadž jde o zvláštní případ hostinské koncese, totiž o živnost radikovanou, jak je patrné z příslušných spisů okresní politické správy.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Proti rozsudku odvolacího soudu brojí žalovaná strana dovoláním, uplatňujíc důvod čís. 4 §u 503 c. ř. s. Jádrem dotyčných vývodů jest tvrzení, že žalobce neuzavřel se žalovanou stranou nájemní (pachtovní) smlouvy, že není smluvního poměru mezi stranami, nýbrž jenom mezi

žalobcem a Josefem B-em, že tudíž žalovaná strana není k žalobě legitimována. Dovolání není však v právu. Podle §u 7 zákona ze dne 27. dubna 1922, čís. 130 sb. z. a n. vztahuje se ochrana nájemníků také na pachtovní smlouvy o provozování živnosti v najatých místnostech. Aby žalovaní mohli dáti žalobci výpověď, bylo by tedy zapotřebí soudního svolení k výpovědi. Svolení to bylo právoplatně odepřeno. Tím vstoupili žalovaní do pachtovního poměru k žalobci a nezáleží na tom, že poměr ten není dobrovolným, nýbrž nuceným, a trvá tento poměr mezi stranami dále tak, jakoby jej žalovaní již od začátku byli založili. Podle §u 55 odstavec druhý živn. ř. je majitel živnosti — v tomto případě tedy žalovaná strana — povinen ohlásiti pachtýře živnosti živnostenskému úřadu. Tím, že žalovaní, jak uvedeno, dům č. p. 79 a radikovanou živnost koupili a k žalobci vstoupili do poměru pachtovního, převzali také povinnost ohlašovací. Duvod nesprávného právního posouzení tudíž není opodstatněn, pročež neodůvodněnému dovolání nebylo vyhověti.

Čís. 2305.

Přípustnost pořadu práva, domáhá-li se třetí osoba na okresní nemocenské pokladně náhrady léčebných nákladů, jež byla za ni na pojištěnce vynaložila (§ 1042 obč. zák.).

(Rozh. ze dne 20. února 1923, R II 31/23.)

Žalující chemická továrna opatřila pro prvou pomoc při onemocněních a úrazech zaměstnanců svého závodu nutné léčebné a terapeutické pomůcky a domáhala se žalobou náhrady takto vynaloženého nákladu na okresní nemocenské pokladně, opírajíc žalobní nárok o ustanovení §u 1042 obč. zák. a § 6 čís. 1 zákona ze dne 22. prosince 1920, čís. 689 sb. z. a n. Žalovaná pokladna vznesla námitku nepřípustnosti pořadu práva, již soud první stolice vyhověl a žalobu odmítl. **D u v o d y:** Soud vycházel ze stanoviska, že jde o nároky pojištěnců žalujícího závodu proti žalované nemocenské pokladně, jež jsou rázu veřejnoprávního. Vsunula-li se do tohoto poměru pojištěnců k nemocenské pokladně třetí osoba, v tomto případě žalující strana, jež odvozuje svůj nárok nyní z §u 1042 obč. zák., nemění se tím pranic na veřejnoprávní povaze závazku. Zasáhnutím třetí osoby, v tomto případě tím, že zaplatila žalobkyně pohledávku pojištěnců proti nemocenské pokladně z veřejnoprávního duvodu, nemůže závazek veřejnoprávní býti přeměněn na soukromoprávní již proto, protože tím by byl zmařen účel zákona a stranám by bylo dáno na vůli, by oklikou domáhali se veřejnoprávních nároků pořadem práva soukromého. **R e k u r s n í s o u d** námitku zamítl. **D ů v o d y:** Předpis §u 1042 obč. zák., o který se žaloba opírá, stanoví zcela všeobecně, že kdo za jiného učiní náklad, který by tento podle zákona byl musil sám učiniti, má právní nárok na náhradu, a nerozeznává při tom, zda se zákonná povinnost, náklad učiniti, zakládá na právu veřejném, či soukromém. Proto náleží rozhodování o žalobách opírajících se o § 1042 obč. zák. řádným soudům bez